МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра іноземних мов факультету № 1

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни
«Іноземна мова»
обов'язкових компонент
освітньої програми першого (бакалаврського) рівня

вищої освіти

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Спеціалізація: Фінансова безпека та фінансові розслідування

м. Харків
2021

ЗАТВЕРДЖЕНО
Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 26.08.2021 №7

СХВАЛЕНО
Вченою радою факультету № 1
ХНУВС
Протокол від 25.08.2021 №9

ПОГОДЖЕНО
Секцією науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 26.08.2021 №7

Розглянуто на засідання кафедри іноземних мов факультету № 1, протокол від 25.08.2021 № 9.

Розробники:
Старший викладач кафедри іноземних мов факультету № 1 Филипська В.І.

Рецензенти:
доцент кафедри іноземних мов факультету №1 ХНУВС, кандидат педагогічних наук, доцент Дягілєва Л.Д.;
професор кафедри міжкультурної комунікації та іноземної мови НТУ ХПІ, кандидат філологічних наук Томілін О.М.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є базові знання з англійської німецької, французької мов за такими аспектами, як фонетика, граматика, лексика, та сформовані вміння та навички у головних видах мовної діяльності – читанні, аудіюванні, говорінні і письмі.

Міждисциплінарні зв'язки:

Міждисциплінарні зв'язки забезпечуються змістом навчальних матеріалів. Навчальні тексти містять широкий спектр економічних питань. Дисципліна "Іноземна мова " тематично пов'язана з відповідними навчальними дисциплінами,вивчення яких передбачено навчальним планом та програмою першого(бакалаврського) рівня вищої освіти. З одного боку, фонові знання, набуті студентами з інших предметів, допомагають кращому засвоєнню мовного матеріалу, з іншого, - інформація, вилучена з іншомовного тексту, сприяє засвоєнню професійно релевантних знань та становленню майбутнього фахівця.

Програма навчальної дисципліни складається з таких тем:

Іноземна мова
(англійська, німецька, французька)

Тема № 1. «Я – студент-першокурсник».
Тема № 2. «Економіка країни та економіка як наука».
Тема № 3. «Попит і пропозиція».
Тема № 4. «Фактори виробництва».
Тема № 5. «Гроші та їх функції».
Тема № 6. «Податки та суспільні витрати».
Тема № 7. «Банківська справа та фінансові ринки. Страхування».
Тема № 8. «Інфляція».
Тема № 9. «Міжнародна торгівля».
Тема № 10. «Бухгалтерський облік».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: оволодіння студентами таким рівнем мовної та міжкультурної комунікативної компетенції, який дозволив би їм спілкуватися іноземною мовою в усній та письмовій формах, враховуючи інтереси їх подальшої роботи.

Завдання:

набуття студентами вміння застосовувати найбільш поширені мовні засоби в чотирьох видах мовленнєвої діяльності – говорінні, аудіюванні, читанні і письмі;

розвиток пізнавальної активності студентів, навчання самостійного надбання знань;

формування у студентів позитивного ставлення до оволодіння як мовою, так і навичками крос-культурного спілкування;

розширення кругозору та створення передумов для подальшого професійного росту;

виховування та розвиток у студентів почуття самосвідомості, а також формування вмінь міжособистісного спілкування.

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

1. Іншомовну лексику в обсязі принаймні 3000 лексичних одиниць (включаючи не менше 1000 одиниць шкільного мінімуму), в тому числі найбільш вживані економічні терміни та лексичні одиниці економічної спрямованості.
2. Нормативну граматику іноземної мови в повному обсязі для читання, письма та усного спілкування.
3. Найбільш вживані зразки мовленнєвої поведінки в типових ситуаціях спілкування.
4. Основні відомості про економічний устрій країн, мова яких вивчається.

вміти:

1. Читати оригінальні тексти, в тому числі ті, що відносяться до професійної сфери та містять високочастотні фахові терміни.
2. Сприймати на слух повідомлення з вилученням основної та детальної інформації.
3. Робити підготовлені та непідготовлені повідомлення професійно релевантного змісту; вести бесіду з побутових та професійних питань.
4. Використовувати соціокультурні знання і вміння в іншомовній комунікації.
5. В подальшому самостійно вдосконалювати свою мовну підготовку з використанням автентичних іншомовних джерел.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни: «Іноземнамова»	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК7. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК8. Здатність бути критичним та самокритичним. ЗК9. Здатність працювати в команді. ЗКЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань. ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України. ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми. ЗК14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.

2. **Короткий опис змісту навчальної дисципліни**
Іноземна мова

ТЕМА № 1. «Я – студент-першокурсник».

Ця тема містить навчальний матеріал про знайомство зі студентами, з`ясування інформації про інтереси, сім`ю та друзів, місце, умови проживання, та навчання студента-першокурсника. Матеріал теми надає можливість знати назву навчального закладу, факультету, спеціальності та навчальних дисциплін студента та описувати робочий день студента. Граматичний матеріал включає часи англійського дієслова – утворення та вживання неозначених та тривалих часів, їх порівняння, неправильні дієслова. Тренувальні та мовленнєві вправи спрямовані, перш за все,на розвиток вмінь та навичок усного мовлення. Додаткові нескладні тексти сприяють вдосконаленню вмінь та навичок читання.

ТЕМА № 2. «Економіка країни та економіка як наука».

Ця тема містить матеріал про визначення та порівняння терміну «економіка» у двох напрямках - «економіка країни» та «економіка як наука»; опис двох навчальних дисциплін економіки: макроекономіка та мікроекономіка; опис видів економічних систем: вільної ринкової, неринкової та змішаної економіки; опис сучасних економічних систем країн, мова яких вивчається (Великої Британії та США) та України, їх порівняння. Вивчаються нові комунікативні моделі, необхідні для вилучення чи надання потрібної інформації, з'ясування подробиць, знаходження додаткової інформації,формуються відповідні вміння. Граматичний матеріал включає часи англійського дієслова – повторення про групу неозначених та тривалих часів та вивчення про доконані часи, узгодження часів дієслова. Лексичне наповнення включає найбільш вживані лексичні одиниці, що необхідні для реалізації комунікативного наміру в межах теми, що вивчається.

ТЕМА № 3. «Попит і пропозиція».

В темі представлений навчальний матеріал про визначення економічних понять «попит», «пропозиція», зв`язок та різницю між ними, про наслідки збільшення або зменшення попиту, вартості товарів низької та стандартної якості, фактори, які впливають на попит та пропозицію та інформацію про те, як уряд може врегулювати попит та пропозицію в країні. Наведені в темі основні мовні засоби призначені для забезпечення спілкування в межах представленої тематики: між постачальниками товарів та покупцями. Навчальний апарат за темою включає мовні та мовленнєві вправи, призначені для розвитку вмінь та навичок усного мовлення та читання. Граматичний матеріал включає Дієприкметник 1 та 2, вживання та функції.

ТЕМА № 4. «Фактори виробництва».

Тема містить інформацію про поняття факторів виробництва, а саме, детально аналізуються такі фактори як праця і капітал. Навчальні тексти містять інформацію про класифікацію капіталу (фізичний, фінансовий та людський капітал) та класифікацію праці (продуктивна та непродуктивна) та її функції. Наведені мовні засоби покликані забезпечити ефективне спілкування в межах зазначеної тематики. Тренувальні та мовленнєві вправи спрямовані на подальше вдосконалення набутих в попередній період вмінь та навичок. Граматичний матеріал включає вживання та функції інфінітиву в реченні, його форми та особливості перекладу та значення слова one.

ТЕМА № 5. «Гроші та їх функції».

Тематичний матеріал висвітлює поняття «гроші», надає опис 4 функцій грошей, розглядає світову валюту, аналізує поняття про бартерну економіку. Наведені мовні засоби покликані забезпечити ефективне спілкування в межах зазначеної тематики: в приватних компаніях між бізнесменами, в пунктах обміну валют між касиром та покупцем. Граматичний матеріал включає утворення та вживання суб`єктного інфінітивного комплексу; вживання у реченні вищого ступеню порівняння прикметників та прислівників у порівняльній конструкції the…the…; неповні речення.

ТЕМА № 6. «Податки та суспільні витрати».

Ця тема містить навчальні тексти про різні види податків, додатковий дохід від держави, державні та суспільні витрати, особливості оподаткування у Великій Британії. Наведені в темі мовні засоби покликані забезпечити тих, хто навчається, необхідним матеріалом для ефективної комунікації в навчальних ситуаціях спілкування в межах зазначеної тематики. Граматичний матеріал містить утворення та вживання герундія, його форми та особливості перекладу.

ТЕМА № 7. «Банківська справа та фінансові ринки. Страхування».

Ця тема містить навчальний матеріал про види банківських позик, відкриття рахунків, процентний прибуток, боргові зобов`язання, активи, акції, облігації, цінні папери, депозити, проведення банківських операцій, транзакцій, страхування, Міжнародний фінансовий фонд, грошову політику Центрального Банку. Наведені мовні засоби покликані забезпечити ефективне спілкування в межах зазначеної тематики: в банку між касиром, співробітником банку і клієнтом. Граматичний матеріал включає утворення та вживання об`єктного інфінітивного комплексу.

ТЕМА № 8. «Інфляція».

Тема містить опис поняття та причин інфляції, темпу та рівнів інфляції, індексації, залежності процентних ставок і сукупного попиту від темпу інфляції, політику уряду щодо забезпечення низького росту інфляції, а також матеріал про інфляцію і ціни у Великій Британії. Вивчаються нові комунікативні моделі, необхідні для вилучення чи надання потрібної інформації, з'ясування подробиць, знаходження додаткової інформації,формуються відповідні вміння. Граматичний матеріал включає утворення та вживання незалежного дієприкметникового комплексу у реченні, особливості перекладу та повторення про інфінітив.

ТЕМА № 9. «Міжнародна торгівля».

Тематичний матеріал висвітлює питання торгівлі між країнами світу, значення міжнародної торгівлі для країни, думки економістів про принципи міжнародної торгівлі, комерційну політику уряду, особливості експорту та імпорту товарів, національну валюту в різних країнах. Наведені в темі мовні засоби покликані забезпечити студентів необхідним матеріалом для ефективної комунікації в навчальних ситуаціях спілкування в межах зазначеної тематики. Низка тренувальних та мовленнєвих вправ сприяють подальшому вдосконаленню необхідних для такої комунікації вмінь та навичок. Граматичний матеріал включає модальні дієслова, речення типу It is necessary that… .

ТЕМА № 10. «Бухгалтерський облік».

Ця тема містить матеріал про сучасні концепції, етапи та рівні бухгалтерського обліку, ступені фінансового облікового циклу, активний, пасивний, звідний, платіжний, торговий, пробний види балансу коштів, провід за рахунками, накладні видатки, звіти, відомості та бухгалтерські документи. Розглядаються типові ситуації спілкування, які можуть виникнути за цих обставин: у банку між працівником банку і

економістом, бухгалтером, на підприємстві. Граматичний матеріал включає утворення та вживання герундія та комплексів з ним. Проводиться огляд граматичного матеріалу, засвоєного за попередній період навчання, виявляються прогалини у засвоєнні навчального матеріалу, які ліквідуються шляхом групової та індивідуальної роботи.

3. Рекомендована література

Англійська мова

Основна

1. Захарова С.М., Томах Т.І. Навчальний посібник з дисципліни «Англійська мова» для студентів ІІ курсу економічних спеціальностей факультету права та підприємництва денної форми навчанняю ХНУВС, 2005.
2. Г.В. Верба, Г.Л. Верба. Довідник з граматики англійської мови. Київ. «Освіта», 1995.

Допоміжна

1. Навчальні матеріали для позааудиторного читання (англійська мова) для курсантів та слухачів І, ІІ курсів. – Х.: Нац. ун-т внутр. справ, 2002. – 92с.
2. Гусак Т. М. Modern English Grammar in Practice (Guide Book and Workbook): Посібник. – К.: Фірма "ІНКОС", 2002. – 308 с.
3. Филипська В.І. English grammar: verb – Х. : ХНУВС, 2020. – 39 с.
4. Reading manual: Посібник для розвинення навичок читання англ. мовою. – Х.: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2004. – 68 с.
5. Murphy, R. English grammar in Use with answers: A self-study reference and practice book for intermediate students. – Cambridge: CambridgeUniversityPress, 2002. – 350 p.
6. Levashov O.S. Grammar Resource Book: практичний посібник з граматики англійської мови. – Х.: Вид-во Харк. нац. ун-ту внутр. справ, 2008. – 208 с.
7. English – Ukrainian – Russian learner’s dictionary: [словник для курсантів 1 та 2 курсів ХНУВС]. – Х.: ХНУВС, 2011. – 328 с.
8. Англо-український словник: близько 120 000 слів: у 2 т. - A - M . Т. 1. – 1996. – 752 с.
9. Англо-український словник: близько 120 000 слів: у 2 т. - N - Z . Т. 2 . – 1996. – 712 с.

Інформаційні ресурси

1. http://elt.oup.com/student/englishfile/?mode=student&cc=global&selLanguage=en. На сайті розміщено курс **New English File** з інтерактивними вправами з граматики, лексики, вимови та читання. Користувач може вивчати англійську мову у залежності від свого рівня володіння нею, а саме Beginner, Elementary, Pre-Intermediate, Intermediate, IntermediatePlus, Upper-Intermediate, Advanced
2. http://elt.oup.com/student/livinggrammar/?mode=student&cc=global&selLanguage=en. На сайті розміщено курс **Living grammar**, який передбачає для користувача можливість вивчати англійську граматику у залежності від рівня володіння нею, а саме Elementary, Pre-Intermediate, Intermediate або Upper-Intermediate.

3. http://elt.oup.com/student/project3rdedition/?mode=student&cc=global&sel Language=en. На сайті розміщено курс **Project**, який передбачає можливість працювати над вимовою, аудіюванням, лексикою, граматикою, тестувати свої знання у залежності від рівня володіння різними аспектами мови.
4. http://esl.about.com/od/beginningenglish/Learning_English_for_Beginners_ Beginning_ESL_EFL.htm. Сайт розроблений для починаючих вивчати англійську мову і передбачає можливість працювати над граматикою, аудіюванням, лексикою, читанням та письмом, а також виконувати різноманітні квізи.
5. http://www.britishcouncil.org/france-english-learn-english-online.htm. Сайт **Learn English online** передбачає можливість безкоштовно вивчати будь-який аспект англійської мови у залежності від рівня володіння нею, а саме: Beginner, Pre-Intermediate, Intermediate, Upper-Intermediate або Advanced.
6. http://www.edufind.com/english/grammar/grammar_topics.php. Сайт передбачає можливість одержувати теоретичні знання з більшості розділів граматики англійської мови у дуже лаконічній і наглядній формі.
7. http://www.esolcourses.com/. Сайт передбачає можливість для користувача працювати над різними аспектами англійської мови незалежно від рівня володіння нею.

4. Засоби оцінювання здобувачів вищої освіти

Поточний та підсумковий контроль (залік, екзамен) складаються з тестування за методикою множинного вибору тестів з відкритою відповіддю, традиційних форм перевірки (відповіді на питання, переклад, переказ тощо),а також завдань творчого характеру (підготовка повідомлення, доповіді, пошук та узагальнення інформації за певною темою. складання діалогів, написання есе тощо). Перевірка охоплює знання та коректне застосування всього лексико-граматичного матеріалу і інтегровані навички в усіх чотирьохвидах мовленнєвої діяльності, які є об'єктом навчання за той період навчального процесу, що контролюється.

Контрольні питання, що виносяться на залік.

Контрольні питання, що виносяться на екзамен 2 семестр:

1. Я – студент-першокурсник.
2. Економіка країни та економіка як наука.
3. Граматичний матеріал: часи англійського дієслова – утворення та вживання часів дієслова,узгодження часів, неправильні дієслова.

Залік 3 семестр:

1. Попит і пропозиція.
2. Фактори виробництва.
3. Граматичний матеріал: Дієприкметник 1 та 2, вживання та функції інфінітиву в реченні, його форми та особливості перекладу та значення слова one.

Контрольні питання, що виносяться на екзамен 4 семестр:

Складаються з контрольних питань 2-3 семестрів та:

1. Гроші та їх функції.
2. Податки та суспільні витрати.
3. Граматичний матеріал: утворення та вживання суб`єктного інфінітивного комплексу; утворення та вживання герундія, його форми та особливості перекладу вживання у реченні вищого ступеню порівняння прикметників та прислівників у

порівняльній конструкції the…the…; неповні речення.

Залік 5 семестр:

1. Банківська справа та фінансові ринки. Страхування.
2. Інфляція.
3. Граматичний матеріал: утворення та вживання об`єктного інфінітивного комплексу, утворення та вживання незалежного дієприкметникового комплексу у реченні, особливості перекладу, інфінітив.

Контрольні питання, що виносяться на екзамен 6 семестр:

Складаються з контрольних питань 2-5 семестрів та:

1. Міжнародна торгівля.
2. Бухгалтерський облік.
3. Граматичний матеріал: модальні дієслова, утворення та вживання герундія та комплексів з ним, речення типу It is necessary that… .